

Kirje Las Vegasista

UUSIA ULOTTUVUUKSIA Atarille ja Commodorelle

Yhdysvaltalaisia kotitietokonevalmistajia ovat ensi sijaisesti Atari, Commodore ja Apple. Apple ei näillä messuilla esiintynyt. Pääasiassa siitä syystä, että Applen jälleenmyyntipisteet ovat enimmäkseen erikoisliikkeitä eivätkä tavallisia kulutuselektroniikan kauppoja. Sen sijaan Atari ja Commodore olivat paikalla ja mukana touhusi niiden yhteinen tekijä: Jack Tramiel. Mies, joka pystytti Commodoren ja kolmenkymmenen vuoden aikana nosti sen miljardiyritykseksi, lähti tai joutui lähtemään vuonna 1984. Samana vuonna hän osti suuriin vaikeuksiin juuttuneen Atarin, jonka tappiot olivat jo miljardiluokkaa.

Nyt Atari on jälleen kannatta-

•• Las Vegasissa, tuossa maineikkaassa pelikylässä, pidetään vuosittain Amerikan mantereen merkittävimmät kulutuselektroniikan messut. Sama CESiksi kutsuttu tilaisuus löytyy myös kesäkuussa Chicagosta. Kaiken audio- ja videolaittekrääsän lisäksi messuilla on vahva tietokoneosasto. Koska messut on tarkoitettu jälleenmyyjille, saa sieltä hyvän kuvan alan amerikkalaisesta menosta valmistajien iskostaessa jälleenmyyjien mieleen omaa vahvaa tulevaisuuttaan.

va yritys. Käänte tapahtui pääasiassa 520ST-sarjan ansiosta, jonka kehityksen Tramiel pani alulle tultuaan taloon. Aikaa kehitystyölle hän muuten antoi

vain viisi kuukautta! Nyt ST-sarjaa on myyty maailmalla jo lähes 400 000 kappaletta.

Mikä mökö – tuli Mega

Jack Tramielin ja poikien Samin, Garryn ja Leonardin, johtajatus tietokonekaupassa on: mahdollisimman hyvä laite mahdollisimman halvalla. Se veti aikanaan kansaa Commodoren ostajiksi ja toimii nyt myös ST:n suhteen. Tramiel on onnistunut suunnitelmissaan, valitsihan MikroBITTI Atari 520ST:n vuoden parhaaksi tietokoneeksi hinta-laatu-suhteeltaan (MB 1/87).

Nyt Atari pistää entisten 520- ja 1040-mallien lisäksi likoon Mega-Atarin. Se on edellisistä kehitetty versio, jossa muisti-vaihtoehtoina on 1, 2 tai peräti 4 megatavua RAMia. Megakoneis-

ta näkyi vilahduksia jo syksyn PCW-messuilla Lontoossa. Mega-Atari on tarkoitettu ammattikäyttöön ja siihen muistimäärä riittää hyvin vielä pitkäksi aikaa eteenpäin.

MegaST on puristettu pienempään kokoon, se sopii monitorin alle ja siinä on yksi levyasema vakiona. Samaan pakettiin on ehdettu myös paristovarmennettu reaaliaikakello, paljon puhuttu blitter-piiri ja paikat mahdollisille lisäkorteille. Näppäimistö on erillinen ja kovalevyn saa lisäpakettina kiinni peruskoneessa.

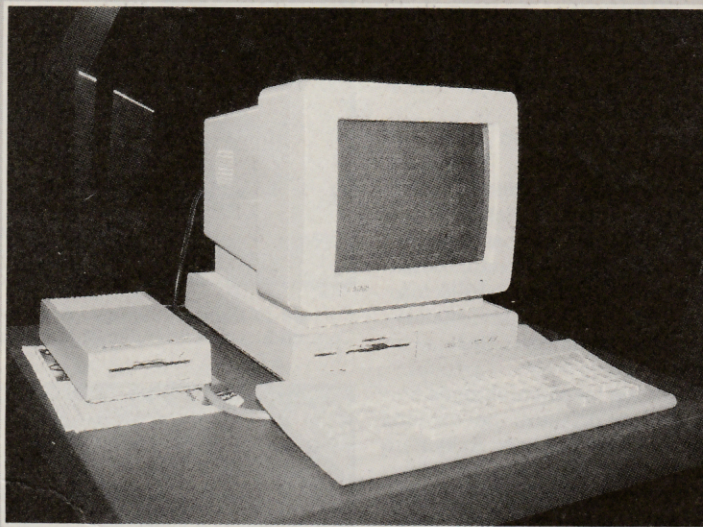
Eräs mielenkiintoisista Atarin ominaisuuksista on todella nopea DMA-väylä (suora muisti-siirto), johon myös kovalevy liitetään. Se pystyy 10 miljoonan bitin eli noin miljoonan tavun siirtoon sekunnissa. Siihen voi jatkossa kytkeä monia uuden tekniikan oheislaitteita kuten CD-ROMin, apuprosessoreita, laserkirjoittimen tai vaikkapa paikallisverkon. Toinen mielenkiintoinen piirre, joka on varmasti edesauttanut ST:n myyntiä, on valmis MIDI-liitäntä. Sen kautta tietokone voi "keskustella" syntetisaattorien ja muiden MIDI-liitäntää varten suunniteltujen musiikkivälineiden kanssa. MIDI-liitäntää hyväksikäyttäviä ohjelmia löytyy ainakin Valloissa paljon.

Desktop Publishing

Yhdysvalloissa kohutaan tällä hetkellä niin sanotusta Desktop Publishingista, joka suomennettuna tarkoittaa kirjoituspöydällä tapahtuvaa julkaisuutoimintaa. Käytännössä se tarkoittaa ohjelmaa, jolla voi suunnitella kuvuruudulla esimerkiksi lehden sivun teksteineen ja kuvineen ja sitten tulostaa sen hyvälaatuisella grafiikkakirjoittimella tai mieluummin laserkirjoittimella. Ohjelmat pystyvät tulostamaan tekstin useampana rinnakkaisena palstana erilaisilla tekstityypeillä, sijoittamaan sivulle joko suoraan piirrettyjä tai kuvakirjastoon tallennettuja kuvia ja jopa mukailemaan tekstillä kuvien rajaviivoja. Näitä ohjelmia on ollut markkinoilla jo jonkin aikaa, muun muassa Fleet Street Editor ja News Room. DP:n kovia laite-merkkejä ovat olleet tietenkin Macintosh ja myöhemmin myös

IBM PC -yhteensopivat.

Atari esitteli Vegasissa oman versionsa DP:stä. Muiden tavoin siinä voidaan käsitellä kuvaruudulla tekstipalstoja, kuvia ja otsikoita aivan halutulla tavalla. Mielenkiintoisin piirre Atarin DP:ssä on uusi laserkirjoitin. Koska se on liitetty MegaST:n suurinopeuksiseen DMA-väylään, on tiedonsiirto niin nopeaa, ettei itse laserissa tarvita enää omaa prosessoria, vaan laserin ohjaus tapahtuu suoraan tietokoneesta. Se alentaa laserin hintaa ja sallii laserkirjoittimen ohjaukseen minkä kuvanmäärittelykielen tahansa. Huokeus on aina ollut Atarin valtti. Niin nytkin: tietokone, ohjelma ja laserkirjoitin maksavat yhteensä noin 3000 dollaria (15 000 mk), eli Suomessa aikanaan ehkä alle 30 000 mk. Se on vain puolet halvimpien vastaavien laitteiden hinnasta.

Atari julkisti CESissä oman PC-yhteensopivansa.

Kelkka kääntyy tarvittaessa

Tramielit ovat aina markkinoineet ST-sarjaansa omana maailmanaan. Kaikki yhteensopivuutta koskevat kysymykset on väistetty vakuuttamalla, että ST on sopiva myös ammattikäyttöön ja että vastaavia ohjelmia löytyy myös Atari ST:lle.

Nyt ovat Tramielitkin joutuneet antautumaan PC-yhteensopivan maailman ryntäyksen edessä. Tai pikemminkin, he näkevät myös siellä menestymisen mahdollisuuksia. Atari julkisti CESissä oman PC-yhteensopi-

vansa. Se sisältää Tramielin filosofian mukaan kaikki, mitä tavallinen käyttäjä tarvitsee: sarjaportin, rinnakkaisportin, EGA-yhteensopivan (EGA=uusin ja tarkin värigrafiikka) grafiikkaohjaimen ja yhden levyaseman. Atari on puristanut hinnan verratun alas 500 taalaan (2500 mk) ilman monitoria ja 700 taalaa (3500 mk) mustavalkomonitorilla.

Atari PC:n kotelointi on tyylikäs ja kompakti eli pieni, mutta siinä piilee myös pahin puute: lisäkorteille ei ole tilaa, vaan niitä varten on hankittava erillinen kotelo, joka tietenkin maksaa. Jos lisäkortteja ei tarvitse, on tilanne okei, mutta muuten hinta saattaa yllättäen nousta yli kilopäivien laitteiden.

Amstradin PC1512:n tapaan Atarinkin mustavalkoinen näyttö pystyy esittämään värit 16 eri harmaatasona, joten välttämättä

ei useampia monitoreja tarvita. ST-sarja on kuitenkin Atarin päätuote. Se kävi ilmi myös messujen lehdistötiedotteista, joissa MegaST-tietouden ohella PC:t ohitettiin lähes pelkällä maininnalla. ST-sarja on jo puolentoista vuoden ikäinen ja alkaa olla teknisesti kypsä. Alkuvaiheen ongelmat muun muassa käyttöjärjestelmän suhteen ovat ohi ja ohjelmia löytyy moneen lähtöön, USA:ssa jo yli 700 erilaista tuotetta.

Commodore vaisuna

Suomalaisen silmin voisi Commodoren antia tavalliselle messuyleisölle sanoa vaisuksi. Yhdysvaltain markkinoille sillä silti oli merkitystä, sillä Commodore julkisti siellä 128D:n ja Commodore PC:n. Mitä ihmettä, huutaa kansa, niitähän on nähty jo maailman sivu! Totuus on kuitenkin tarua ihmeellisempää, sillä vasta nyt nämä koneet julkistettiin rapakon takana. Suomalaiselle olivat uutta ainoataan 256 kilotavun muistipalikka, 3,5 tuuman levyasema ja hiiri C-64:ään sekä muutamia uusia ohjelmia niin C-64:lle kuin Amigallekin.

Uusia tietokonemalleja ei julkisesti esitelty (verhojen takana kuitenkin...), mutta tuon 256 kilotavun lisämuistin merkitys C-64:lle on suurempi kuin moni uskoisi. Sen mukana seuraa levykäyttöjärjestelmä, joka osaa hyödyntää lisämuistia RAM-levyasemana. Toinen mukana seuraava ohjelma on GEOS RAM-levy, jonka avulla voi käyttää kaikkia GEOS-ohjelmia uudessa lisämuistissa. GEOS vaatii paljon levyoperaatioita toimiessaan, joten lisämuistista ja RAM-levytoiminnoista on siinä rutkasti hyötyä. Kyse on siis samanlaisesta muistinlaajennuksesta, jollaisen rakennusohjeet MikroBITTI julkaisi tämän vuoden ensimmäisissä numeroissaan. Mitä isot edellä, sitä pienet perässä!

Uusi lisämuisti ja levykäyttöjärjestelmä tekevät 64:sta aivan uuden koneen. Aivan varmasti moni koneensa jo läpikotaisin tunteva ja uutta halajava harkitsee uudestaan, ennenkuin pistää 64:nsa romukoppaan. Kunpa vielä saisi Basicin, joka pystyy käyttämään hyväkseen koko muistialuetta.

Commodoren hiiri, C1351, soveltuu käytettäväksi GEOS-käyttöjärjestelmän kanssa. Siinä on myös joystick-toimintamuoto, jolloin sitä voi käyttää kaikissa ilotikkua vaativissa sovelluksissa kuten peleissä. Kolmen ja puolen tuuman levyasema, C1581, soveltuu käytettäväksi kaikkien Commodoren kotitietokoneiden kanssa. Se käyttää Amigan ja Atari ST:n tapaan koviin muovikuoriin pakattuja levykkeitä, jotka eivät vahingoitu yhtä herkästi kuin tavalliset lerppulevyt. 1581:n kapasiteetti on mahtavat